

דף מקורות - פרשת צו ושבט הגדול - ליבון וטהרה

השיעור השבועי של הרב יצחק חי זאגא בבית הרב קוק, אור לט' ניסן תשע"ז
א. שו"ע תכח - לעולם קורין צו את אהרן קודם פסח בפשוטה, ומצורע במעוברת.. ביאור הלכה - מפני
שבצו מדבר מהגעלת כלים לענין נותר קדשים והגעלת כלים מחמץ, למוד מקדשים, וגם במעוברת שקורין
מצורע קודם פסח דכתיב בה וכלי חרש ישבר שהוא כעין הגעלת כלים.

ב. ויקרא ו.. - זאת תורת החטאת.. ואשר יזה מדמה על הבגד.. תכבס במקום קדש. וכלי חרש אשר
תבשל בו ישבר ואם בכלי נחשת בשלה ומרק ושטף במים. רש"י - ישבר. לפי שהבליעה שנבלעת בו נעשה
נותר, וה"ה לכל הקדשים. ומרק ושטף לפלוט את בליעתו, אבל כלי חרס למדך הכתוב כאן שאינו יוצא מידי
דפיו לעולם. ריב"א - הרי נותן טעם לפגם מותר. ותירץ ר"ת שבקדשים למשחה לשון רבוי לגדולה
כדרך שהמלכים אוכלים בלא שום נתינת טעם בעולם.

ג. זבחים צג - והכיבוס במקום קדוש, ושבירת כלי חרס במקום קדוש.. רש"י - בעזרה. ושבירת כלי חרס
שבישל בה חטאת במקום קדוש.. זבחים צד - שבירת כלי חרס מניין? ת"ל וכלי חרס אשר תבושל בו ישבר.

ד. ימא כא - והתניא רב שמעיה בקלנבו: שברי כלי חרס נבלעין במקומן. רש"י.. - שמבשלים בהן קדשי
קדשים, ובליעתן נאסרת משום נותר, וטעוין שבירה.. ושבירתו במקום קדוש.. ואם אין נבלעין נמצאו
אשפתות של שברים בעזרה.

ה. זבחים צג - תניא אידך: יכול ניתז מן הקרן ומן היסוד יהא טעון כיבוס? ת"ל: אשר יזה, פרט לזה
שכבר הוזה.

ו. ריקאנטי - בעבור כי החטאת בא לכפר פניו על החטא ולרצות מדת הדין ושם עליו, על כן הנוגע בו
יקדש להיות כמוה ולכבס בגדים, כי צריך להסיר הטומאה ע"י המים העליונים. ואמרו רבותינו ז"ל אשר
יזה ולא שכבר הוזה, שאם ניתז מדמה על הבגד לאחר הזאה אין הבגד טעון כביסה, כי לאחר מצותה נטלה
מדת הדין חלקה ועולתה קפצה פיה ואין שם טומאה. וכלי חרס טעון שבירה ואינו יוצא מידי דפנו רק ע"י
כבשונות, וטעם הדבר תבין מפסוק [ישעיה מא] יתן כעפר חרבו, ובמאמר רז"ל [סנהדרין לט ע"א] שהקדוש
ברוך הוא טובל באש, והמשכיל יבין.

ז. סנהדרין לט - אמר ליה ההוא מינא לרבי אבהו: אלוקיכם כהן הוא, דכתיב ויקחו לי תרומה, כי קבריה
למשה - במאי טביל? וכי תימא במיא והכתיב מי מדד בשעלו מים. אמר ליה: בנורא טביל, דכתיב כי הנה
ה' באש יבוא - ומי סלקא טבילותא בנורא? אמר ליה: אדרבה, עיקר טבילותא בנורא הוא, דכתיב וכל אשר
לא יבא באש תעבירו במים. רש"י - דחייה דחייה, ודרש להו הכי: כל מי שאינו יכול לבא באש מפני שישרף
- תעבירו במים.

ח. חולין קה - אחרונים אין נוטלין אלא בכלי, ואמרי לה: אין נוטלין על גבי קרקע, מאי בינייהו? איכא
בינייהו קינסא. רש"י - קינסא אם נותן שפאי עצים וקסמין תחתייהן למ"ד כלי הכא לאו כלי הוא ולמ"ד אין
נוטלין על גבי קרקע שפיר דמי ולקמן מפרש משום דרוח רעה שורה עליהן כשהן על גבי קרקע. חולין קה -
אמר אביי מריש הוה אמינא האי דלא משו מיא בתראי על ארעא משום זוהמא, אמר לי מר: משום דשריא
רוח רעה עלייהו. שו"ע קפא - מים אחרונים אין נוטלים על גבי קרקע אלא בכלי, מפני רוח רעה ששורה
עליהם ואם אין לו כלי, נוטל ע"ג עצים דקים וכיו"ב.

ט. בן איש חי שנה א' שלח ט - כתבו האחרונים בשם המקובלים ז"ל, כשנוטל מים אחרונים יאמר "זה
חלק אדם רשע מאלוקים", ויכוין "חלק אדם רשע" ר"ת אח"ר דהוא הסט"א ועיין כף החיים, וכתבתי בסה"ק
מקבציאל דהנוהג בזה יאמר דברים אלו בלחש והמשכיל יבין.

י. קובץ ד' צ - הגופניות המגושמה דורשת את תביעותיה, באיזה מדה, גם במקום שיש התעלות עליונה
לקודש וטוהר, וגם הרשעה בעצמה יש לה תפקיד בעולם, ולא נתנה להדחות. זאת הסקירה הכללית אינה

מניחה למחות נקודה אחת מאותיות היצירה כולם, ואם נדחה איזה כח יהיה גם הירוד, הרס וקטיגוריא אנו עושים. באו השעירים לפיוס מדת הדין בקרבנות, והשעיר לעזאזל בתור חלק אדם רשע.

יא. קובץ ד' צא - 'הצדק לא יסכים לעולם על הרשע, אבל הסקירה העליונה פולסת את הכל במשקלה. ומתוך הידיעה הכללית שיש לרשע ג"כ צורך בעולם, מוכרח שורש מציאות זה להיות נפקד בחשבון העבודה האלוקית, אבל חלילה שיכנס בגבול המוסר, חלילה שיוכר הרשע לצדק, וחלילה שיאמר לרשע צדיק אתה. אל ארץ גזירה משולח הוא השעיר הנושא את העונות, המדברה, מקום אשר לא יעבר בה איש ולא ישב אדם שם. הישוב צריך להיות מתוקן באורח חיים של צדק ומשפט, והקודש והטהר הם יהיו מכריעיו ומרוממי קרניו.

יב. קובץ ו' פז - 'השתעבדות השכל והתרדמותו הבא על ידי איזה השפעה, הרי היא השחתת עולם, וכל מה שהיא באה על ידי השפעה יותר קדושה ההשפעה הבא יותר מזיקה. דומה היא לנבלה של נבואת שקר בשם ד'. על כן כשבאה ההשתדלות של התרדמות השכל בשם האמונה, בשם יראת שמים, בשם שקידת התורה ועשיית המצות, הרי הוא שקר נורא.. שחייבים קדושי עליון, עבדי ד' הטהורים, לצאת חלוצים להציל את העולם, את ישראל, את התורה, את האמונה ואת כל קודש ד', מיד המחבלים הללו, יהיו מי שיהיו, בין שהם שקרנים שרוצים רק להונות את הבריות, לובשי אדרת שער למען כחש, בין שהם חלושי רוח, קטני דעת.. אמנם יש מה לקחת גם מתכונה מאופלת זו, סוף כל סוף אצור שמה המון טוב, יש שמה הבעת הזהירות להאדם מבלי השען יותר מדאי על בינתם, הוקרה גדולה למורשת אבות שבה כל יסודות החיים גנוזים. אבל רק במירוק וריחוץ, בשיטוף, הגעלה, ליבון וטהרה, אפשר לקחת את הטוב מהטובים שבמושפעים התמימים הללו. ועל כל פנים לכבד אנחנו צריכים את הטוב שברצונם, את קדושת האמונה, וחוש יראת שמים ואהבת המצות, וההתהדרות בכל הטוב המנוחל בישראל שבהם..